

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Muutetun asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) 31 artiklan, liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1 Tuotetunniste

Tuotenimi: CDA 102 Ring Tuotteen koko: ALL

Muut tunnistustavat

KTT-nro:: 200000007367

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Merkitykselliset tunnistetut käytöt: Metallinjuottaminen (brazing)

Käytöt, joita ei suositella: Ei tunnettu. Lue tämä SDS ennen tämän tuotteen käyttöä.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistajan/maahantuojan/jälleenmyyjän/jakelijan tiedot

Yrityksen nimi: The Harris Products Group

Osoite: 4501 Quality Place

Mason, OH 45040-1971

USA

Puhelin: +1 (513) 754-2000

Yhteyshenkilö: Käyttöturvallisuustiedotteen kysymykset: custservmason@jwharris.com

Yrityksen nimi: Harris Euro, S.L.

Osoite: C/ Arg. Ricard Giralt s/n Nave 6

17600 Figueres Girona

Espanja

Puhelin: +34 972 67 88 26

Yhteyshenkilö: Käyttöturvallisuustiedotteeseen liittyvät kysymykset: harriseuro@harriseuro.com

1.4 Hätäpuhelinnumero:

USA/Kanada/Meksiko +1 (888) 609-1762 Amerikka/Eurooppa +1 (216) 383-8962 Asia Pacific +1 (216) 383-8966 Lähi-itä/Afrikka +1 (216) 383-8969

3E Company Access Code: 333988

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Tuotetta ei voimassaolevan lainsäädännön mukaan ole luokiteltru vaaralliseksi.

Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ja sen muutosten mukainen luokitus.

Ei luokiteltu vaaralliseksi GHS luokitteluperusteiden mukaisesti.

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

2.2 Merkinnät Ei soveltuva.

2.3 Muut vaarat Liekkien ja kuuman metallin lämpösäteet (infrapunasäteet) voivat

vahingoittaa silmiä. Ylialtistuminen juottohuuruille ja -kaasuille voi olla vaarallista. Lue ja ymmärrä valmistajan ohjeet, käyttöturvallisuustiedotteet

ja varotoimitarrat ennen tämän tuotteen käyttöä.

Käyttöolosuhteissa muodostuvat aineet:

Tämän tuotteen käytössä syntyneet huurut saattavat sisältää seuraavia osa-aineita ja/tai niiden komplekseja metallioksideja sekä kiinteitä hiukkasia

tai muita juotosmetallin, juottokulutustavaran, juoksutteen tai

perusainepinnoitteen osa-aineita, joita ei luetella alla.

Kemiallinen nimi	CAS-nro
Hiilidioksidi	124-38-9
Hiilimonoksidi	630-08-0
typpidioksidi	10102-44-0
Otsoni	10028-15-6

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

Raportoitavat vaaralliset ainesosat

3.2 Seokset

Kemiallinen nimi	Pitoisuus	CAS-nro	EY-nro:	Luokitus		REACH rekisteröintinumero
Kupari ja / tai kupariseokset ja yhdisteet (Cu)	50 - <100%	7440-50-8	231-159-6	Aquatic Acute: 1: H400 Aquatic Chronic: 3: H412	#	01-2119480154-42;

^{*} Kaikki pitoisuudet ovat painoprosentteina, ellei aineosa ole kaasu. Kaasupitoisuudet ovat tilavuusprosentteina.

CLP: Asetus n:o 1272-2008

H-lausekkeiden täydelliset tekstit on löydettävissä kohdasta 16.

Huomautukset koostumuksesta:

Termi "vaarallisisia ainesosia" tulee tulkita Hazard Communication - standardien mukaisesti, eikä se välttämättä viittaa hitsausvaaraan. Tuote voi sisältää muita vaarattomia aineosia tai se voi muodostaa muita yhdisteitä käyttöolosuhteissa. Katso lisätietoja osiata 2 ja 8.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengittäminen:

Siirrettävä raittiiseen ilmaan, jos hengittäminen on vaikeaa. Jos hengitys on pysähtynyt, anna tekohengitystä ja hanki välittömästi lääketieteellistä apua.

[#] Tällä aineella on työalueen altistumisen raja-arvo(t).

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

Iho: Poista saastuneet vaatteet ja pese iho huolellisesti saippualla ja vedellä.

Punoittavalla tai rakkulaiselle iholle tai palovammoihin on saatava

välittömästi lääkärin apua.

Roiskeet silmiin: Varottava silmien hieromista. Mikä tahansa aine ioka ioutuu silmiin. tulisi

huuhdella välittömästi vedellä. Jos helppoa, poista piilolinssit. Jatka huuhtelua vähintään 15 minuutin ajan. Ota välittömästi yhteys lääkäriin, jos

huuhtelun jälkeen esiintyy oireita.

Nieleminen: Vältä käsien, vaatteiden, ruoan ja juoman kosketusta metallihöyryyn tai -

jauheeseen, mikä voi aiheuttaa hiukkasten joutumista nieluun kädestä suuhun -liikkeen aikana, kuten juodessa, syödessä, tupakoidessa. Jos

hiukkasia on nielty, ei saa oksennuttaa. Ota yhteyttä

myrkytystietokeskukseen. Ellei myrkytystietokeskukseen neuvo toisin, huuhtele suu huolellisesti vedellä. Mikäli oireita ilmenee. hakeuduttava

välittömästi lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet:

Lyhytaikainen (akuutti) altistuminen hitsauksesta ja muista vastaavista töistä aiheutuville höyryille ja kaasuille saattaa aiheuttaa oireita kuten metallihöyrykuumetta, huimausta, pahoinvointia tai nenän, suun tai silmien

kuivumista tai ärsytystä. Voi pahentaa aiemmin diagnosoituja hengitysvaikeuksia (esim. astmaa tai keuhkolaajentumaa).

Pitkäaikainen (krooninen) altistuminen hitsauksen tms. aiheuttamille höyryille ja -kaasuille voi aiheuttaa sideroosia (rautaesiintymää keuhkoissa), keskushermoston häiriöitä, keuhkoputkentulehdusta ja muita keuhko-

ongelmia. Katso lisätietoja osasta 11.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Vaarat:

Vaaroja hitsaus ja sen työvaiheiden, kuten juottamalla ja juotto ovat monimutkaisia, ja ne voivat olla fyysisiä ja terveysriskejä, kuten, mutta ei rajoittuen sähköiskun, fyysistä rasitusta, säteilyä palovammoja (silmä flash), palovammoihin johtuen kuuman metallin tai roiskeiden ja mahdollisista terveysvaikutuksista liiallisen savujen, kaasuille tai pölylle mahdollisesti

käytöstä syntyy tämän tuotteen. Katso Osa 11 lisätietoja.

Käsittely: Hoida oireiden mukaan.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

Yleiset tulipalovaarat: Toimituskokoonpano, tämä tuote on palamaton. Kuitenkin, valokaari ja

kipinät sekä avotulen ja kuuman liittyvien pintojen juotto ja juotos voi sytyttää palavia ja helposti syttyviä materiaaleja. Lukemaan ja

ymmärtämään American National Standard Z49.1, "Turvallisuus hitsaus-, leikkaus- ja lähiprosessit" ja National Fire Protection Association NFPA 51B, 'standardi palontorjunta hitsauksen aikana, Leikkaus ja muut kuumat

Work' ennen tämän tuotteen.

5.1 Sammutusaineet

Soveltuva sammutusaine: Mahd. muut kemikaalit on otettava huomioon palonsammutusainetta

valittaessa.

Soveltumaton sammutusaine:

Palon sammuttamiseen ei saa käyttää vesisuihkua, sillä se levittää paloa.

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat:

Palaessa saattaa muodostua terveydelle haitallisia kaasuja.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Palontorjuntaa koskevat

ohieet:

Käytä normaaleja palontorjuntamenetelmiä ja ota huomioon muiden

mukana olevien materiaalien vaarat.

Erityiset suojavarusteet

palomiehille:

Hengityssuojaimen valinta palon syttyesä: noudatettava työpaikan yleisiä toimintaohjeita. Kannettavaa hengityslaitetta ja täyttä suojavaatetusta on

käytettävä palossa.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa: Jos ilmassa on pölyä ja/tai höyryjä, käytä riittäviä tekniset

torjuntatoimenpiteitä ja tarvittaessa henkilönsuojaimia altistumisen

estämiseksi. Katso suositukset osasta 8.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet: Vältettävä päästämistä ympäristöön. Estä lisävuodot, jos jos sen voi tehdä

turvallisesti. Ei saa päästää viemäriin tai vesistöön.

Ympäristönsuojeluviranomaisille tulee ilmoittaa suurista vuodoista.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet: Imeytä hiekkaan tai muuhun imukykyiseen aineeseen. Aineen virtaus pysäytetään, jos siitä ei ole vaaraa. Poista roiskeet välittömästi

huomioimalla henkilökohtaisia suojavarusteita koskevat varotoimet osassa

8. Vältä pölyn muodostumista. Estä tuotteen pääsy viemäreihin ja vesipisteisiin. Katso ohjeet asianmukaisesta hävittämisestä osasta 13.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin: Tarke

Tarkempi määritelmä, ks. KTT:n kappale 8.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi:

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet:

Vältä kulutustavaran hankaamista ja pölyn syntymistä. Järjestä asianmukainen poistotuuletus tiloihin, joissa syntyy huuruja tai pölyä. Käytettävä asianmukaisia henkilönsuojaimia. Noudata alan hyviä hygieniakäytäntöjä.

Lue ja ymmärrä valmistajan ohjeet ja tuotteen varotoimitarra. Katso American National Standard Z49.1, "Safety In Welding, Cutting and Allied Processes", julkaissut American Welding Society, http://pubs.aws.org, sekä OSHA-julkaisu 2206 (29CFR1910), U.S. Government Printing Office, www.gpo.gov.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina

yhteensopimattomuudet:

Säilytettävä suljetussa alkuperäispakkauksessa kuivassa paikassa. Varastoi paikallisten/alueellisten/kansallisten määräysten mukaisesti. Pidä

poissa soveltumattomista aineista.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

MAC, PEL, TLV ja muut altistumisen raja-arvot saattavat kuitenkin vaihdella elementin ja muoto - sekä maakohtaisesti. Kaikki maa-arvoja ei ole lueteltu. Jos mitään HTP-arvot on listattu alla, paikallinen viranomainen voi vielä sopivat arvot. Katso paikalliset tai kansalliset altistumisen raja-arvoja.

Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raia-arvot: Great Britain

Kemiallinen identiteetti	Тууррі	Altistumisrajat	Lähde
Kupari ja / tai kupariseokset ja yhdisteet (Cu) - Hengittyvä pölyt ja sumut kuin Cu	TWA	1 mg/m3	GB EH40 Raja-arvoista (ja terveysministeriö) (2007)
	STEL	2 mg/m3	GB EH40 Raja-arvoista (ja terveysministeriö) (2007)
Kupari ja / tai kupariseokset ja yhdisteet (Cu) - Huuru.	TWA	0,2 mg/m3	GB EH40 Raja-arvoista (ja terveysministeriö) (2007)

Biologiset raja-arvot: Great Britain

Millään ainesosalla ei ole määrättyjä altistusrajoja.

Biologiset raja-arvot: ACGIH

Millään ainesosalla ei ole määrättyjä altistusrajoja.

Altistuksen lisäraja-arvot käyttöolosuhteissa: Great Britain

Kemiallinen identiteetti	Тууррі	Altistumisrajat	Lähde
Hiilidioksidi	TWA	5.000 ppm	GB EH40 Raja-arvoista (ja terveysministeriö)
	STEL	15.000 ppm	GB EH40 Raja-arvoista (ja terveysministeriö)
Hiilimonoksidi	TWA	30 ppm	GB EH40 Raja-arvoista (ja terveysministeriö)
	STEL	200 ppm	GB EH40 Raja-arvoista (ja terveysministeriö)
	STEL	100 ppm	EU. Altistumisen viiteraja-arvot direktiiveissä 1/322/ETY, 2000/39/EY, 2006/15/EY, 2009/161/EU (Indikatiivinen)
	TWA	20 ppm	EU. Altistumisen viiteraja-arvot direktiiveissä 1/322/ETY, 2000/39/EY, 2006/15/EY, 2009/161/EU (Indikatiivinen)
typpidioksidi	TWA	0,5 ppm	EU. Altistumisen viiteraja-arvot direktiiveissä 1/322/ETY, 2000/39/EY, 2006/15/EY, 2009/161/EU (Indikatiivinen)
	STEL	1 ppm	EU. Altistumisen viiteraja-arvot direktiiveissä 1/322/ETY, 2000/39/EY, 2006/15/EY, 2009/161/EU (Indikatiivinen)
Otsoni	STEL	0,2 ppm	GB EH40 Raja-arvoista (ja terveysministeriö)

Altistuksen lisäraja-arvot käyttöolosuhteissa: YHDYSVALLAT

Kemiallinen identiteetti	Тууррі	Altistumisrajat		Lähde
Hiilidioksidi	TWA	5.000 ppm		US Raja-arvot ACGIH (12 2010)
	STEL	30.000 ppm		US Raja-arvot ACGIH (12 2010)
	PEL	5.000 ppm	9.000 mg/m3	US OSHA Taulukko Z-1 Rajoitukset ilmansaasteille (29 CFR 1910.1000) (02 2006)
Hiilimonoksidi	TWA	25 ppm		US Raja-arvot ACGIH (12 2010)
	PEL	50 ppm	55 mg/m3	US OSHA Taulukko Z-1 Rajoitukset ilmansaasteille (29 CFR 1910.1000) (02 2006)
typpidioksidi	TWA	0,2 ppm		US Raja-arvot ACGIH (02 2012)
	Ceiling	5 ppm	9 mg/m3	US OSHA Taulukko Z-1 Rajoitukset ilmansaasteille (29 CFR 1910.1000) (02 2006)
Otsoni	PEL	0,1 ppm	0,2 mg/m3	US OSHA Taulukko Z-1 Rajoitukset

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

			ilmansaasteille (29 CFR 1910.1000) (02 2006)
T	WA	0,05 ppm	US Raja-arvot ACGIH (03 2014)
T	WA	0,20 ppm	US Raja-arvot ACGIH (03 2014)
T	WA	0,10 ppm	US Raja-arvot ACGIH (03 2014)
T	WA	0,08 ppm	US Raja-arvot ACGIH (03 2014)

8.2 Altistumisen ehkäiseminen Tekniset torjuntatoimenpiteet

Tuuletus: tuuletus ja paikallista prosessin kaaren, liekki tai lämmönlähde pitää savut ja kaasut työntekijän hengitysalueelta ja yleisellä alueella. Kouluttaa operaattori pitämään päänsä ulos höyryjä. Jotta altistuminen mahdollisimman alhaisena.

Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet, kuten henkilönsuojainten käyttö

Yleistiedot:

Altistumisen ohjeet: Käytä mahdollisen ylialtistumisen mahdollisuuden pienentämiseksi hallintakeinoja, kuten riittävää tuuletusta ja henkilönsuojaimia. Ylialtistuminen tarkoittaa soveltuvien paikallisten rajaarvojen, American Conference of Governmental Industrial Hygienists (ACGIH) -kynnysarvojen (TLV) Occupational Safety and Health Administrationin (OSHA) sallittujen altistumisten raja-arvojen (PEL) ylittämistä. Työpaikan altistumistasot tulee määrittää pätevällä alan hygienia-arviolla. Ellei altistumisrajojen ole vahvistettu alittavan soveltuva paikallinen raja-arvo, TLV tai PEL, mikä niistä onkin alhaisin, hengityslaitetta on käytettävä. Ilman näitä hallintakeinoja saatetaan vlialtistua vhdelle tai useammalle vhdisteen komponentille, mukaan lukien huurujen seassa oleville tai ilmalevinteisille hiukkasille, mistä saattaa aiheutua terveysriski. ACGIH:n mukaan, TLV:t ja biologiset altistumisindeksit (BEI) "esittävät olosuhteita, joiden vallitessa ACGIH uskoo, että lähes kaikki työntekijät voivat altistua toistuvasti ilman haitallisia terveysvaikutuksia". ACGIH ilmoittaa lisäksi, että TLV-TWA:ta tulisi käyttää oppaana terveysriskien hallinnoinnissa ja että niitä ei tule käyttää vetämään jyrkkää rajaa turvallisen ja vaarallisen altistumisen välille. Osiossa 10 kerrotaan komponenteista, jotka saattavat olla terveysriskejä. Hitsauslisäaineiden ja yhdistettävien materiaalien voi sisältää kromia tahattomasti hivenaine. Aineet, jotka sisältävät kromia voi tuottaa jonkin verran kuusiarvoista kromia (Cr) ja muut kromiyhdisteitä kuin sivutuotteena savun. Vuonna 2018, American Conference of Governmental Industrial Hygienists (ACGIH) alensi Raja-arvo (TLV) kuudenarvoista kromia 50 mikrogrammaa kuutiometrissä ilmaa (50 ug/m) ja 0,2 ug/m. Näissä äärirajoilleen Cr altistus tasolla tai sen yläpuolella TLV voi olla mahdollista niissä tapauksissa, joissa on riittävä ilmanvaihto ei ole säädetty. Cr yhdisteet ovat IARC ja NTP luettelot aiheuttavan keuhkosyöpää ja poskionteloiden syöpäriskiä. Työolosuhteet ovat ainutlaatuisia ja hitsaushuurujen vastuita tasot vaihtelevat. Työpaikka altistumisarvioissa on suoritettava pätevä ammattilainen, kuten työsuojeluasiantuntijaa, onko vastuut ovat alle annetut rajat ja antaa suosituksia tarvittaessa estämiseksi overexposures.

Silmien tai kasvojen suojaus:

Käytä kypärää, kasvosuojainta tai suojalaseja, joissa on sävyn 2 suodatinlinssit, kun juotat, ja sävyn 3-4 suojalinssit, kun kovajuotat, ja noudata ANSI Z49.1 -standardin pykälän 4 suosituksia prosessitietojen mukaisesti. Suojaa muut asianmukaisilla suojuksilla ja suojalaseilla.

Ihon suojaus Käsien suojaus:

Käytettävä suojakäsineitä. Maahantuoja voi suosittaa muita käsinetyyppejä.

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

Muu: Suojavaatetus: Käytä käsi-, pää- ja kehonsuojaimia, jotka auttavat

estämään säteilyn, avotulen, kuumien pintojen, kipinöintien ja sähköiskun vaurioitumisen. Katso kohta Z49.1. Vähintään tämä sisältää hitsaajan käsineet ja suojaavan kasvonsuojan hitsauksessa, ja niihin voi kuulua käsivarret, esiliinat, hatut, olkapääsuojaus sekä tummat, huomattavat vaatteet hitsauksen, juottamisen ja juottamisen aikana. Käytä kuivia käsineitä, joissa ei ole reikiä tai halkeamia. Harjoittele kuljettajaa, ettet salli

käsineitä, joissa ei ole reikiä tai halkeamia. Harjoittele kuljettajaa, ettet salli sähköisesti toimivia osia tai elektrodeja koskettamasta ihoa. . . tai vaatteita tai käsineitä, jos ne ovat märät. Eristää itsesi työkappaleesta ja maasta käyttämällä kuivaa vaneria, kumipeitteitä tai muuta kuivaa eristystä.

Hengityksen suojaus: Pidä pää pois höyryistä. Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta ja

kohdepoistosta, jotka pitävät höyryt ja kaasut pois hengitysalueelta ja yleiseltä alueelta. Hyväksyttyä hengityssuojainta tulee käyttää, elleivät

altistumisarviot alita soveltuvia altistumisrajoja.

Hygieniaohjeita: Syöminen, juominen ja tupakointi eivät ole sallittuja tuotetta käsiteltäessä.

Noudata aina hyvää henkilökohtaista hygieniaa, johon kuuluu mm. peseytyminen materiaalin käsittelyn jälkeen ja ennen syömistä, juomista ja/tai tupakointia. Pese työvaatteet ja suojavarusteet säännöllisesti epäpuhtauksien poistamiseksi. Määritä höyryjen ja kaasujen koostumus ja määrä, joille työntekijät altistuvat, ottamalla ilmanäyte hitsaajan kypärän

sisältä (jos käytössä) tai työntekijän hengitysalueelta. Paranna

ilmanvaihtoa, jos altistuminen ei alita raa-arvoja. Katso ANSI / AWS F1.1, F1.2, F1.3 ja F1.5, saatavana American Welding Society -yhdistykseltä,

www.aws.org.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto: Juoton kulutustavara.

Olomuoto: Kiinteä Fysikaalinen olomuoto: Kiinteä

Väri: Tietoja ei ole saatavana. Haju: Tietoja ei ole saatavana. Hajukynnys: Tietoja ei ole saatavana. pH: Tietoja ei ole saatavana. Sulamis- tai jäätymispiste: Tietoja ei ole saatavana. Kiehumispiste ja kiehumisalue: Tietoja ei ole saatavana. Leimahduspiste: Tietoja ei ole saatavana. Haihtumisnopeus: Tietoja ei ole saatavana. Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut): Tietoja ei ole saatavana. Syttyvyys- tai räjähdysraja, ylin (%): Tietoja ei ole saatavana. Syttyvyys- tai räjähdysraja, alin (%): Tietoja ei ole saatavana. Höyrynpaine: Tietoja ei ole saatavana. Höyrytiheys (ilmaa=1): Tietoja ei ole saatavana. tiheys: Tietoja ei ole saatavana.

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

Suhteellinen tiheys: Tietoja ei ole saatavana.

Liukoisuus (liukoisuudet)

Liukoisuus veteen: Tietoja ei ole saatavana. Liukenevuus (muu): Tietoja ei ole saatavana. Jakaantumiskerroin (n-oktanoli/vesi): Tietoja ei ole saatavana. Itsesyttymislämpötila: Tietoja ei ole saatavana. Hajoamislämpötila: Tietoja ei ole saatavana. SADT: Tietoja ei ole saatavana. Viskositeetti: Tietoja ei ole saatavana. Räjähtävyys: Tietoja ei ole saatavana. Hapettavuus: Tietoja ei ole saatavana.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus: Tuote ei-reaktiivinen normaaleissa käyttöolosuhteissa, varastoinnin ja

kuljetuksen.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus: Materiaali on stabiili normaaleissa olosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden

mahdollisuus:

Ei tavanomaisissa olosuhteissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet: Vältä kuumuutta tai saastumista.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit:

Vahvat hapot. Vahvat hapettimet. Vahvat emäkset.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:

Hitsauksessa tai muussa vastaavassa syntyviä höyryjä ja -kaasuja ei voida luokitella yksinkertaisesti. Molempien koostumus ja määrä riippuu hitsattavasta metallista hitsausprosessi, -menetelmästä ja käytettävistä elektrodeista. Muut olosuhteet, jotka vaikuttavat myös niiden höyryjen ja kaasujen koostumukseen ja määrään, jolle työntekijät saattavat altistua perustuvat: hitsattavien metaalien pinnoitteisiin (kuten maali, pinnoitus tai sinkitys) hitsaajien lukumäärään ja työskentelyalueen tilavuuteen, ilmanvaihdon laatuun ja määrään, hitsaajan pään asentoon suhteessa höyryyn sekä ilmakehän epäpuhtauksiin (esimerkiksi puhdistuksessa ja rasvanpoistossa syntyvät klooratut hiilivetyhöyryt.)

Elektrodien käytössä syntyvien savun ja kaasun hajoamistuotteissa on erilaisia määriä (prosenteissa) ja muotoja osassa 3 lueltelluista ainesosista. Normaalikäytön hajoamistuotteisiin kuuluvat haihtumisesta, reaktioista tai hapetuksesta syntyvät materiaalit, jotka on esitetty osassa 3 sekä perusmetalleista ja pinnoituksesta syntyvät kuten edellä mainittu. Kaarihitsauksessa syntyvät oletetut höyryn ainesosat sisältävät raudan oksideja, mangaania ja muita metalleja, joita on hitsauslisäaineissa ja perusmetalleissa. 6-arvoisia kromiyhdisteitä saattaa olla hitsauslisäaineista

tai kromia sisältävistä perusmetalleista syntyvissä hitsaushöyryissä . Kaasu- ja hiukkaspäästöjen fluoria voi olla fluoria sisältävien

hitsauslisäaineiden hitsaushöyryissä. Kaasumaiset reaktiotuotteet voivat sisältää hiilimonoksidia ja hiilidioksidia. Otsonia ja typen oksideja saattaa

muodostua hitsauskaaren säteilystä.

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Yleistiedot: Kansainvälinen syöpätutkimuskeskus (International Agency for Research

on Cancer, IARC) on määrittänyt, että hitsaushöyryt ja hitsauksessa syntyvä ultraviolettisäteily on ihmisille karsinogeenistä (ryhmä 1). IARC:n mukaan hitsaushöyryt aiheuttavat keuhkosyöpää, ja munuaissyövän kanssa on havaittu positiivinen yhteys. IARC:n mukaan myös hitsauksessa syntyvä ultraviolettisäteily aiheuttaa melanoomaa silmissä. IARC:n mukaan talttaus, juottaminen ja hiilivalokaari- tai plasmaleikkaus liittyvät prosesseina

läheisesti hitsaukseen. Lue ja ymmärrä valmistajan ohjeet,

käyttöturvallisuustiedotteet ja varotoimitarrat ennen tämän tuotteen käyttöä.

Todennäköisiä altistumisreittejä koskevat tiedot

Hengittäminen: Hengittäminen on pääasiallinen altistumisreitti. Höyryt, huurut ja sumut

voivat korkeissa pitoisuuksissa ärsyttää nenää, kurkkua ja limakalvoja.

Iho: Pitkäkestoinen altistus ärsyttää kohtalaisesti ihoa.

Roiskeet silmiin: Liekkien ja kuuman metallin LÄMPÖSÄTEET (INFRAPUNASÄTEET) voivat

vahingoittaa silmiä.

Nieleminen: Vältä nielemistä – käytä käsineitä ja muita asianmukaisia henkilösuojaimia

- pese kädet huolella käytön ja käsittelyn jälkeen.

Fysikaalisiin, kemiallisiin ja myrkyllisiin erityispiirteisiin liittyvät oireet

Hengittäminen: Lyhytaikainen (akuutti) ylialtistuminen juotto- ja kovajuottohuuruille ja -

kaasuille voi aiheuttaa epämukavuutta, kuten metallikuumetta, huimausta, pahoinvointia tai nenän, kurkun tai silmien kuivumista tai ärsytystä. Saattaa pahentaa olemassa olevia hengitysvaivoja (esim. astma, emfyseema). Pitkäaikainen (krooninen) ylialtistuminen juotto- ja kovajuottohuuruille ja -kaasuille voi aiheuttaa sideroosin (raudan kertyminen keuhkoihin), keskushermostovaikutuksia, keuhkoputkentulehduksen ja muita

hengityselinvaikutuksia. Lyijyä tai kadmiumia sisältävillä tuotteilla on muita tiettyjä terveysriskejä – katso tämän käyttöturvallisuustiedotteen kappaleet

2, 8 ja 11.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys (luetteloi kaikki mahdolliset altistumisreitit)

Nieleminen

Tuote: Ei luokiteltu

Mainittu aine/mainitut aineet:

Kupari ja / tai LD 50 (Rotta): 481 mg/kg

kupariseokset ja yhdisteet (Cu)

Ihokosketus

Tuote: Ei luokiteltu

Hengittäminen

Tuote: Ei luokiteltu

Toistuvasta annoksesta johtuva myrkyllisyys

Tuote: Ei luokiteltu

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

Ihosyövyttävyys/ihoärsyttävyys

Tuote: Ei luokiteltu

Vakava silmävaurio/ silmä-ärsytys

Tuote: Ei luokiteltu

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen
Tuote: Ei luokiteltu

Karsinogeenisuus

Tuote: Kaarisäteet: Ihosyöpää on raportoitu.

Ihmisille aiheutuvien karsinogeenisten vaarojen arviointia koskevat IARC:in monografiat:

Mitään karsinogeenisia ainesosia ei ole tunnistettu

Sukusolujen perimää vaurioittava

koeputkessa

Tuote: Ei luokiteltu

Elimistössä

Tuote: Ei luokiteltu

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset
Tuote: Ei luokiteltu

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Tuote: Ei luokiteltu

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Tuote: Ei luokiteltu

Aspiraatiovaara

Tuote: Ei luokiteltu

Fysikaalisiin, kemiallisiin ja myrkyllisiin erityispiirteisiin liittyvät oireet käyttöehtojen mukaisesti

Myrkyllisyyteen liittyviä lisätietoja käyttöehtojen mukaisesti:

Välitön myrkyllisyys

Hengittäminen

Mainittu aine/mainitut aineet:

Hiilidioksidi LC Lo (Ihmiset, 5 min): 90000 ppm
Hiilimonoksidi LC 50 (Rotta, 4 h): 1300 ppm
typpidioksidi LC 50 (Rotta, 4 h): 88 ppm
Ctsoni LC Lo (Ihmiset, 30 min): 50 ppm

Muut vaikutukset:

Mainittu aine/mainitut aineet:

Hiilidioksidi valekuolema

Hiilimonoksidi Carboxyhemoglobinemia

typpidioksidi Alempien hengitysteiden ärsytystä

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Ekotoksisuus

Vesiympäristölle aiheutuvat välittömät vaarat:

Kala

Tuote: Ei luokiteltu

Mainittu aine/mainitut aineet:

Kupari ja / tai LC 50 (Pimephales promelas, 96 h): 1,6 mg/l

kupariseokset ja yhdisteet (Cu)

Vedessä elävät selkärangattomat

Tuote: Ei luokiteltu

Mainittu aine/mainitut aineet:

Kupari ja / tai EC50 (Vesikirppu, 48 h): 0,102 mg/l

kupariseokset ja yhdisteet (Cu)

Vesiympäristölle aiheutuvat krooniset vaarat:

Kala

Tuote: Ei luokiteltu

Vedessä elävät selkärangattomat

Tuote: Ei luokiteltu

Myrkyllisyys vesikasveille

Tuote: Ei luokiteltu

Mainittu aine/mainitut aineet:

Kupari ja / tai LC 50 (Viherlevät, 3 d): 0,0623 mg/l

kupariseokset ja yhdisteet (Cu)

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Biohajoavuus

Tuote: Tietoja ei ole saatavana.

12.3 Biokertyvyys

Biokertyvyystekijä (BCF)

Tuote: Tietoja ei ole saatavana.

Mainittu aine/mainitut aineet:

Kupari ja / tai Blue-green algae (Anacystis nidulans), Biokertyvyystekijä (BCF): 36,01

kupariseokset ja yhdisteet (Static)

(Cu)

12.4 Liikkuvuus maaperässä: Tietoja ei ole saatavana.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin Tietoja ei ole saatavana.

tulokset:

Tietoja ei ole saatavana.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset:

SDS_Europe - 200000007367

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

12.7 Lisätietoja: Tietoja ei ole saatavana.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Yleistiedot: Jätteen syntyminen tulee estä tai vältttää sitä aina kun mahdollista. Kierrätä

säännöllisesti, ympäristön kannalta hyväksyttävällä tavalla. Ei-

kierrätettävien tuotteiden hävityksestä tulee huolehtia kaikkien soveltuvien liittovaltion, valtion, maakunnan ja paikallisten vaatimusten mukaisesti.

Ohjeet hävittämistä varten: Tämä aine ja sen pakkaus on toimitettava ongelmajätteen

vastaanottopaikkaan.

Saastunut Pakkaus: Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvassa jätteenkäsittelylaitoksessa soveltuvien

lakien ja määräysten sekä tuotteen hävityksenaikaisten ominaisuuksien

mukaisesti.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

ADR

14.1 YK-numero:

14.2 Kuljetuksessa käytettävä NOT DG REGULATED

virallinen nimi:

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Luokka: NR
Merkintä (merkinnät): –
Vaaranro (ADR): –
Tunnelikulietuksen rajoituskoodi

(tunnel restriction code):

14.4 Pakkausryhmä: –

Rajoitettu määrä

Määrä, jota ei tarvitse ilmoittaa 14.5 Meriä saastuttava aine Ei

ADN

14.1 YK-numero:

14.2 Kuljetuksessa käytettävä NOT DG REGULATED

virallinen nimi:

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Luokka: NR
Merkintä (merkinnät): –
Vaaranro (ADR): –

14.4 Pakkausryhmä: –

Rajoitettu määrä

Määrä, jota ei tarvitse ilmoittaa

14.5 Meriä saastuttava aine Ei

RID

14.1 YK-numero:

14.2 Kuljetuksessa käytettävä NOT DG REGULATED

virallinen nimi

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

Luokka: NR
Merkintä (merkinnät): –

14.4 Pakkausryhmä: –

14.5 Meriä saastuttava aine Ei

IMDG

14.1 YK-numero:

14.2 Kuljetuksessa käytettävä NOT DG REGULATED

virallinen nimi:

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Luokka: NR Merkintä (merkinnät): –

EmS No.:

14.4 Pakkausryhmä: –

Rajoitettu määrä

Määrä, jota ei tarvitse ilmoittaa

14.5 Meriä saastuttava aine Ei

IATA

14.1 YK-numero:

14.2 Oikea kuljetusnimike: NOT DG REGULATED

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka:

Luokka: NR
Merkintä (merkinnät): –

14.4 Pakkausryhmä: –

Vain rahtilennoilla:

Matkustaja- ja rahtilentokone :

Rajoitettu määrä:

Määrä, jota ei tarvitse ilmoittaa

14.5 Meriä saastuttava aine Ei

Vain rahtilennoilla: Sallittu.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännöstön mukaisesti: Ei soveltuva.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai - lainsäädäntö:

EY:n asetukset

Asetus (EY) N:o 2037/2000 otsonikerrosta heikentävistä aineista: ei

Asetus (EY) N:o 850/2004 pysyvistä orgaanisista yhdisteistä: ei

Asetus (EY) N:o 689/2008 vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista: ei

Asetus (EY) N:o 1907/2006 REACH Liite XIV Luvanvaraisten aineiden luettelo ja sen muutosten mukainen: ei

Asetus (EY) N:o 1907/2006 Liite XVII Tiettyjen vaarallisten aineiden, valmisteiden ja tuotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset: ei

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

Direktiivi 2004/37/EY työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta.: ei

Direktiivi 92/85/ETY toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä: ei

Neuvoston direktiivi 96/82/EY (Seveso III): vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta: ei

ASETUS (EY) N:o 166/2006 epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin, LIITE II: Epäpuhtaudet:

Kemiallinen nimi	CAS-nro	Pitoisuus
Kupari ja / tai kupariseokset ja yhdisteet (Cu)	7440-50-8	100%

Direktiivi 98/24/EY työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työpaikalla esiintyviin kemiallisiin tekijöihin liittyviltä riskeiltä: ei

Kansalliset asetukset

Vesivaaraluokka (WGK): vaarattomien vedelle

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointia ei tarvitse tehdä tälle tuotteelle.

Kemikaaliturvallisuusarv

iointi:

Listatilanne:

AICS: Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.
DSL: Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.
EU INV: Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.

ENCS (JP): Yksi tai useampi komponentti on luettelematta tai poistettu luettelosta.

IECSC: Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia. KECI (KR): Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.

NDSL: Yksi tai useampi komponentti on luettelematta tai poistettu luettelosta.

PICCS (PH):

TSCA-luettelo:

Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.

NZIOC:

Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.

Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.

ISHL (JP): Yksi tai useampi komponentti on luettelematta tai poistettu luettelosta. PHARM (JP): Yksi tai useampi komponentti on luettelematta tai poistettu luettelosta.

INSQ:Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.ONT INV:Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.TCSI:Noudattaa rekisteröintivelvollisuuksia.

KOHTA 16: Muut tiedot

Määritelmät:

Viitteet

PBT PBT: hitaasti hajoava, biokertyvä ja myrkyllinen aine.

vPvB vPvB: erittäin hitaasti hajoava ja erittäin voimakkaasti biokertyvä aine.

Tärkeimmät Muutetun asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) 31 artiklan, liitteen II

kirjallisuusviitteet ja mukaisesti.

tietolähteet:

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

H-lausekkeiden teksti kohdissa 2 ja 3

H400 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

H412 Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

MUUT TIEDOT: Lisätietoja saa pyydettäessä.

Julkaisupäivä: 23.10.2018

Vastuuvapauslauseke: Lincoln Electric Company kehottaa loppukäyttäjiä ja tämän

turvallisuustiedotteen saaneita tutkimaan sitä huolellisesti. Katso myös

www.lincolnelectric.com/safety. Tarvittaessa ota yhteyttä

työsuojeluasiantuntijaan tai muuhun asiantuntijaan, joka auttaa

ymmärtämään tätä tietoa ja suojelemaan ympäristöä ja työntekijöitä tämän tuotteen käsittelyyn tai käyttöön liittyviltä vaaroilta. Uskomme tiedon olevan tarkkaa yllä olevana tarkistusajankohtana. Kuitenkaan mitään takuuta,

nimenomaista tai hiljaista, ei anneta. Koska olosuhteet tai menetelmät eivät ole Lincoln Electricin hallittavissa, emme ota vastuuta tuloksista, jotka ovat seurausta tämän tuotteen käytöstä. Lainsäädäntövaatimukset voivat muuttua

ja vaihdella eri paikoissa. Kaikkien soveltuvien liittovaltion, valtion, maakunnan ja paikallisten lakien ja määräysten noudattaminen pysyy

käyttäjän vastuuna.

© 2018 Lincoln Global, Inc. Kaikki oikeudet pidätetään.

Päivitetty: 23.10.2018 Korvauspäivä: 23.10.2018

laajennetun käyttöturvallisuustiedotteen (eSDS) liite Altistumisskenaario:

Lue ja ymmärrä "Suositukset altistustilanteille, riskinhallintatoimenpiteille ja niiden toimintaolosuhteiden tunnistamiseksi, joissa metalleja, seoksia ja metalliesineitä voidaan hitsata turvallisesti", joka on saatavissa toimittajalta ja http://european-welding.org/health-safety.

Hitsauksen/juottamisen aikana muodostuu savuja, joka voivat vaikuttaa ihmisten terveyteen ja ympäristöön. Savut koostuvat erilaisista ilman mukana kulkeutuvista kaasuista ja hienoista hiukkasista, jotka voivat hengitettynä tai nieltynä muodostaa terveysriskin. Riskin suuruus riippuu savun koostumuksesta, ilman savupitoisuudesta ja altistuksen kestosta. Savun koostumus riippuu työstettävistä materiaaleista, käytetystä prosessista ja siinä käytetyistä lisäaineista, työkappaleen pintakäsittelystä esimerkiksi maalaamalla, galvanoimalla tai päällystämällä, puhdistuksen ja rasvanpoistotoimenpiteiden jäljiltä jääneestä öljystä tai epäpuhtauksista. Altistuminen on arvioitava järjestelmällisesti ja ne erityisolosuhteet huomioiden, joille kyseisen työn suorittaja ja muut vaikutusalueella olevat työntekijät voivat altistua.

Hitsauksesta, juottamisesta tai metallin leikkaamisesta syntyvien savujen osalta suositellaan (1) riskinhallintatoimenpiteisiin ryhtymistä soveltamalla tässä turvallista käyttöä käsittelevässä ohjeistossa annettuja yleisiä tietoja ja ohjeita ja (2) hyödyntämällä REACHin mukaisten käyttöturvallisuustiedotteiden sisältämiä tietoja, jotka on antanut aineen tuottaja, metalliseoksen valmistaja tai hitsauslisäaineiden valmistaja.

Työnantajan on varmistettava, että työntekijöiden terveyttä tai turvallisuutta uhkaavien hitsaussavujen aiheuttama riski eliminoidaan tai vähennetään minimiin. Tässä tulee noudattaa seuraavia periaatteita:

- 1- Työhön tulee käyttää, aina kun se on mahdollista, prosessia/materiaaliyhdistelmiä, jotka kuuluvat alhaisimpaan luokkaan.
- 2- Hitsausprosessissa tulee käyttää vähiten päästöjä tuottavia asetuksia.
- 3- Työssä tulee käyttää sopivaa koontilaitteistoa, joka vastaa luokituksen numeroa. Henkilönsuojainten tarve tulee yleisesti huomioida kaikkien muiden toimenpiteiden lisäksi.
- 4- Työssä tulee käyttää riittäviä ja työvuoron pituutta vastaavia henkilönsuojaimia.

Lisäksi on todennettava, että hitsaajien ja hitsauksen vaikutuspiirissä olevien ihmisten altistuminen hitsaussavuille noudattaa kansallisia määräyksiä.